

“QEYRİ-NEFT SEKTORUNUN İNKİŞAFI DAHA DA BÖYÜK PRİORİTET OLMALIDIR”

Ümummilli lider Heydər Əliyev tərəfindən əsas qoyulan sosial-iqtisadi inkişaf strategiyasının Prezident İlham Əliyev tərəfindən uğurla davam etdirilməsi ölkədə neft sektoru ilə yanaşı, qeyri-neft sektorunun da davamlı inkişafına şərait yaratmışdır. Ölkə başçısı İlham Əliyev hər zaman qeyri-neft sektorunu ölkənin gələcək inkişafında prioritet sahə olaraq qeyd etmişdir: **“Əlbəttə ki, indiki şəraitdə qeyri-neft sektorunun inkişafı daha da böyük prioritet olmalıdır. Mən qeyri-neft sektorunun inkişafı haqqında artıq neçə ildir ki, həm deyirəm, həm də praktik addımlar atılır. Regionların inkişafı, regionlarda infrastrukturun, sosial infrastrukturun yaradılması, yolların, qaz xətlərinin, elektrik stansiyalarının, kənd yollarının tikintisi, müəssisələrin, iş yerlərinin yaradılması - bütün bunlar son illər Azərbaycan realitələrini əks etdirir. Əgər vaxtilə qeyri-neft sektorunun inkişafı ilə məşğul olmasaydıq, bu gün biz ölkə daxilində olan tələbatı heç ödəyə də bilməzdik”**. Qeyri-neft sektorunun inkişafında isə sahibkarlığın çox böyük rolu vardır. Məhz bunun nəticəsidir ki, dövlətin iqtisadi siyasətinin başlıca istiqamətlərindən biri də özəl sektorun hərtərəfli inkişafına şərait yaradılması, onun dəstəklənməsi, daha da genişlənməsi üçün əlverişli mühitin formalaşdırılması, bunlara nail olmaq üçün müxtəlif mexanizmlərin tətbiq edilməsidir. Qeyri-neft sektorunun inkişafına təkan verən müəssisələrdən biri kimi “Bakı tekstil fabriki” MMC-nin adını qeyd etmək olar. Fabrik 1939-cu ildən Bakı şəhərində fəaliyyət göstərir. Sovetlər Birliyinin yeni qurulduğu dövrdə bütün Qafqazda ilk toxuculuq fabriki olan «Bakı tekstil fabriki» MMC-nin yaradılmasında əsas məqsəd Sovet dövlətinin Azərbaycan Respublikasının zəngin sərvətlərindən sayılan pambığın istehsalı və onun məhsullarına olan tələbatı idi. Həmin dövrlər-

də fabrik Sovet dövlətinin trikotaj məhsulları ilə çox yüksək səviyyədə təmin olunmasında mühüm rol oynamışdır. Sovetlər birliyinin dağılmasından sonra isə Bakı tekstil fabriki ciddi dəyişikliklər edərək, Sovet iqtisadiyyatı prinsipindən uzaqlaşmış və dünya standartları, global bazar prinsipləri üzərində fəaliyyətini yenidən qurmuşdur. Lakin ulu öndər Heydər Əliyevin istər Sovetlər dönəmində, istərsə də müstəqil Azərbaycan Respublikasına rəhbərlik etdiyi dövrlərdə müəssisə özünün yüksək inkişaf nöqtəsinə çatmış, bu sahəyə daim dövlət tərəfindən qayğı göstərilmiş və bu proses indi də cənab prezident İlham Əliyev tərəfindən davam etməkdədir.

«Bakı tekstil fabriki» MMC 2011-ci ildə yenidənqurma işlərindən sonra yenidən öz fəaliyyətini davam etdirmişdir. Fabrikin ümumi sahəsi 7000 m²-dir. Fəaliyyətə başladığı ilk gündən xüsusi dövlət sifarişlərinin istehsalına başlayan müəssisə həm müxtəlif təyinatlı xüsusi və mülki geyimlərin (trikotaj məhsulların) böyük həcmdə istehsalını həyata keçirmiş, həmçinin Sovet ordusunun və İttifaq sənayesinin müxtəlif sahələrinin quruculuğunda yaxından iştirak etmişdir. 1941-1945-ci illərdə - Böyük Vətən müharibəsi zamanı fabrik bütün istehsal sahələrini birləşdirərək, xüsusi rejimdə gecə-gündüz işləyərək, Qırmızı Ordunun bütün hissələri üçün müxtəlif təyinatlı və çeşidli (ilin fəsilləri üzrə) hərbi uniformaların, jaketlərin, baş örtüklərinin, alt geyimlərinin və s. hərbi geyimlərin istehsalında mühüm rol oynamışdır. Böyük Vətən müharibəsindən sonra fabrik fəaliyyətini davam etdirmiş, 1979-1989-cu illərdə yenidən xüsusi rejimə keçərək, Əfqanıstanda döyüşlər zamanı Sovet ordusunu hərbi forma və digər geyim əşyaları ilə təmin etmişdir. Sovetlər birliyinin dağılmasından sonra da fabrik fərqli ölkələrdən daxil olan sifarişlərə əsasən müxtəlif təyinatlı uniformaların istehsalını həyata

keçirməyə davam etmişdir. 19-cu əsrin ortalarından başlayaraq Bakı şəhəri neft-qaz və kimya məhsullarının istehsalı üzrə dünyanın ən böyük sənaye şəhərlərindən birinə çevrilmişdir. Bu isə istər Azərbaycanda, istərsə də İttifaqın digər regionlarında neft-qaz müəssisələrində xüsusi iş formalarına (yanğına dözümlü, nəmlik, soyuqluq, istilik keçirməyən və s.) böyük ehtiyac yaratmışdır. Fabrikin bu sahədə də böyük xidməti olmuş, İttifaq səviyyəsində iqtisadiyyatın bütün sahələri (neft-qaz, kimya, maşınqayırma, energetika, yüngül sənaye, səhiyyə, nəqliyyat, xidmət, rəhbərlik, təhsil və s.) üçün xüsusi uniformaların istehsalını həyata keçirmişdir. Hazırda müəssisə ənənəyə sadıq qalaraq ən müasir dizaynda, keyfiyyət və təhlükəsizlik göstəricilərinə malik bütün növ uniformaların istehsalında mühüm rol oynayır. Müəssisənin istehsal profili əsasən aşağıdakı istiqamətləri əhatə edir:

- korporativ geyimlər;
- ziyafət geyimləri;
- idman geyimləri;
- tibbi geyimlər;
- məktəbli geyimləri;
- xüsusi təyinatlı geyimlər;
- gündəlik geyimlər;
- promo geyimlər;
- uşaq geyimləri.

Bakı tekstil fabrikində, həmçinin 43 çeşiddə, 125 modeldə geyim növləri istehsal edilir. İstehsal gücünün artırılması məqsədilə hər

il müəssisədə yeni avadanlıqların alınması, çoxaldılmasına və mütəxəssislərin ixtisas artımına xüsusi diqqət ayrılır. İstehsal edilən malların xarici görünüşünü və keyfiyyətini yaxşılaşdırmaq, məhsulların xarici bazara çıxarılmasını təmin etmək məqsədilə müəssisə ən son texnologiya və avadanlıqlarla təchiz edilir. Bunun nəticəsidir ki, fabrikdə 2015-ci ildə 1900000 manatlıq, 2016-cı ildə isə 2 500 000 manatlıq müxtəlif növ geyim növləri istehsal olunmuşdur.

Artıq qeyd etdiyimiz kimi, Sovetlər birliyinin dağılmasından sonra «Bakı tekstil fabriki» MMC-də ciddi dəyişikliklər baş verdi. Bununla əlaqədar olaraq, müəssisənin maddi-texniki bazası da dəyişdirildi və Almaniyadan, İtaliyadan, Yaponiyadan, Türkiyədən gətirilən ən son texnologiyalar tətbiq edilməyə, fəaliyyət prosesinə Avropadan müasir təcrübəyə malik mütəxəssislər, ekspertlər cəlb olunmağa başlandı.

Hazırda müəssisədə yüksək keyfiyyətə və təhlükəsizlik göstəricilərinə malik xüsusi təyinatlı geyimlərlə (uniformalarla) yanaşı, dünya və Avropa standartlarına uyğun 5000-dən çox çeşiddə müxtəlif trikotaj məhsulları istehsal olunur, eyni zamanda, müxtəlif təyinatlı dövlət və şirkət sifarişləri həyata keçirilir. Müəssisənin kollektivi trikotaj istehsalı üzrə bir çox qabaqcıl ölkələrdə təşkil olunan treninqlərdə və kvalifika-

siya mərkəzlərində daima iştirak edir, yeni təkliflər və real praktika bazası yaradırlar.

Bakı tekstil fabrikində istehsal sahələri təyinatları üzrə əsasən aşağıdakı sahələrdən ibarətdir:

1. **Toxuculuq fabriki.** Toxuculuq fabriki 3 əsas sexdən, hər sex isə öz növbəsində yardımçı sahələrdən ibarətdir. Birinci sexdə fabrikada trikotaj məhsullarının istehsalı üçün lazım olan müxtəlif çeşidli parçaların toxunulması, ikinci sexdə corabların istehsalı (toxunulması) həyata keçirilir. Üçüncü sexdə isə müxtəlif çeşidli üst trikotaj məhsullarının və yarım məhsulların toxunulması (cemperlər, jaketlər, sviterlər, baş örtükləri və s.) prosesi həyata keçirilir.

2. **Tikiş fabriki.** Tikiş fabriki də təyinatı üzrə bir neçə bölmədən ibarətdir:

- sifarişlərin qəbulu bölməsi;
- dizayn işləri bölməsi;
- eksperimental sahə;
- kəsim sexi;
- uniformaların tikilişi sexi;
- qadın, kişi və uşaq üçün alt və üst trikotaj məhsullarının tikilişi sexi;
- xüsusi sifarişlər sexi (məs. restoran və kafelər üçün tekstil və s. kimi eksklüziv sifarişlər);
- trikotaj məhsullarının üzərinə basqı sexi.

3. **Trikotaj məhsullarının rənglənməsi və qurudulması sexi.** Bu sexdə toxuculuq və tikiş fabrikində istifadə olunan xammalların, eyni zamanda, hazır məhsulların rənglənməsi və qurudulması prosesləri həyata keçirilir.

Fabrikdə keyfiyyət və təhlükəsizlik göstəricilərini daima nəzarətdə saxlamaq üçün müasir avadanlıq və cihazlarla təmin olunmuş xüsusi laboratoriya da fəaliyyət göstərməkdədir.

Bakı tekstil fabriki, həmçinin Azərbaycanda məktəbli geyimlərinin lisenziya ilə hazırlanmasını həyata keçirən iki müəssisədən biridir. Xüsusilə, Azərbaycanın rütubətli bir ölkə olduğunu nəzərə alaraq, qeyd etmək lazımdır ki, məktəbli formalarının hazırlanması daha

çox diqqət tələb edir. Məktəbli formaları özünəməxsus görünüşə malik olmaqla bərabər, 60% pambıq, 40% akrilik qarışıq olan liflərdən hazırlanmalıdır. Məktəbyaşlı uşaqlar daha çox hərəkətdə olduqlarından bu amil xüsusilə nəzərə alınmalıdır ki, Bakı tekstil fabriki də bu məsələni öz fəaliyyətində daim diqqətdə saxlayır. Fabrik Azərbaycan Respublikasının bir çox bölgələrində məktəbli formalarının satışını həyata keçirir.

Azərbaycan Avropa və Asiyanın mərkəzində yerləşdiyindən istər məktəbli geyimlərinin, istərsə də digər növ geyimlərin hazırlanmasında daha müasir, daha cəlbedici rənglərə üstünlük verilir. Məhz belə fərqli və rahat geyim dəstlərinin ərsəyə gəlməsi üçün müəssisədə təcrübəli və yaradıcı modelyer-dizaynerlərin əməyindən də istifadə olunur.

Ümumiyyətlə, “Bakı tekstil fabriki” MMC-də bütün növ məhsulların keyfiyyət parametrlərinə çox böyük önəm verilir. Çünki keyfiyyət əməyin təhlükəsizliyinə təsir edən əsas amillərdən biri olaraq qiymətləndirilir. Məhz buna görə də müəssisədə yüksək keyfiyyətli, yüngül və ağır sənaye şirkətləri, inşaat və kənd təsərrüfatı təşkilatları, mağazalar üçün lazımı standartlar nəzərə alınaraq məhsullar hazırlanır. Bir qayda olaraq, ovçu və balıqçı, aşbaz, sürücü, keşikçi, ev qulluqçuları, xadimlər, avtoservis işçiləri, dəmiryol işçiləri, yeyinti, sənaye, FHN, tibb işçiləri və s. kimi müxtəlif fəaliyyət növlərində formalar mövsümi, qış və yay iş paltolarına bölünür ki, fabrikdə bu cür məhsulların da hazırlanması təmin olunur. Fərdi alıcılar üçün iş palto və uniformanın sifarişə əsasən tikişi üçün xüsusi sex də fəaliyyət göstərir. Həmin sexdə firmalar qısa müddət ərzində növbəti partiyanın təsdiqlənməsi və hazırlanması üçün təcrübəli nümunələr hazırlaya bilərlər.

Mətanət Hüseynova